

Zaak C-78/20**Verzoek om een prejudiciële beslissing****Datum van indiening:**

14 februari 2020

Verwijzende rechter:

Najvyšší súd Slovenskej republiky (Slowakije)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

26 november 2019

Partijen in het hoofdgeding:

M. B.

en

Generálna prokuratúra Slovenskej republiky

Najvyšší súd**Slovenskej republiky**

[...]

BESLISSING

De Najvyšší súd Slovenskej republiky (hoogste rechterlijke instantie van de Slowaakse Republiek; hierna: „Najvyšší súd”) [...] heeft in de strafzaak tegen **M. B.**, de gezochte persoon, die wordt beschuldigd van het strafbare feit bedoeld in § 75 van het Strafgesetzbuch (Oostenrijks wetboek van strafrecht; hierna: „StGB”), ter raadkamerzitting van 26 november 2019 te Bratislava

beslist:

Krachtens § 318, lid 1, van de Trestný poriadok (Slowaaks wetboek van strafvordering; hierna: „T.p.”), gelezen in samenhang met § 244, lid 4, T.p., wordt **de behandeling** geschorst in de zaak van het Europees aanhoudingsbevel dat op 15 november 2017 is uitgevaardigd door de Staatsanwaltschaft (laagste organisatieniveau van het openbaar ministerie) Graz, Republiek Oostenrijk, dossiernummer [...], tegen de Slowaakse onderdaan M. B. en wordt **het Hof van**

Justitie van de Europese Unie verzocht om een prejudiciële beslissing betreffende de uitlegging van artikel 1, lid 1, artikel 6, lid 1, artikel 8, lid 1, en artikel 15, leden 2 en 3, van kaderbesluit 2002/584/JBZ van de Raad van 13 juni 2002 betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten (PB 2002, L 190, blz. 1), zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299/JBZ van de Raad van 26 februari 2009 (PB 2009, L 81, blz. 24) (hierna ook: „kaderbesluit”).

Motivering

(1) Bij beslissing van 17 januari 2019 [...], gelezen in samenhang met de gewijzigde beslissing van 21 februari 2019, die onder hetzelfde dossiernummer is gegeven, heeft de Krajský súd v Trnave (rechter in eerste aanleg Trnava, Slowakije; hierna: „Krajský súd”) krachtens § 22, lid 1, van de zákon č. 154/2010 Z. z. európskom zatýkacom rozkaze (wet nr. 154/2010 inzake het Europees aanhoudingsbevel), zoals gewijzigd (hierna: „wet op het EAB”) beslist tot tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel van de Staatsanwaltschaft Graz, Republiek Oostenrijk, van 15 november 2017, [...], dat is uitgevaardigd tegen M. B. met het oog op diens strafrechtelijke vervolging voor het strafbare feit van § 75 StGB onder de vorm van rechtstreeks daderschap [**Or. 2**] in de zin van § 12, eerste geval, StGB, dat door de betrokkene zou zijn gepleegd in de hiernavolgende feitelijke omstandigheden:

1) Op 14 juli 2001 hebben M. B. en M. D. in de gemeente S., bewust en gezamenlijk als daders optredend, opzettelijk G. V. van het leven beroofd door hem éénmaal met een mes in het ruggenmerg te steken en éénmaal met een pistool in het hoofd te schieten;

2) Op een niet nader gepreciseerde datum vóór 14 juli 2001 heeft L. B. aan M. B. en M. D. de opdracht gegeven het in punt 1 beschreven strafbare feit te plegen door hun te verzoeken G. V. van het leven te beroven;

3) Op een niet nader gepreciseerde datum vóór 14 juli 2001 heeft I. P. bijgedragen tot het plegen van het in punt 1 beschreven strafbare feit door aan M. B. en M. D. een pistool alsmede een auto ter beschikking te stellen en een concreet plan voor het plegen van het strafbare feit uit te werken.

(2) Onmiddellijk na de uitspraak van de beslissing heeft M. B., de gezochte persoon, via zijn raadsman een klacht tegen deze beslissing ingediend. In zijn aanvullende motivering voert de indiener van de klacht onder meer aan dat er in Oostenrijk nog een door de vervolgingsautoriteiten aanhangig gemaakte strafprocedure tegen hem loopt en dat bij het hem ten laste gelegde strafbare feit in het kader daarvan geen sprake is van een vermogensmotief, zodat het kan worden gekwalificeerd als het strafbare feit van § 219, lid 1, Trestný zákon (Slowaaks wetboek van strafrecht; hierna ook: „T.z.”), dat van kracht was tot en met 31 december 2005. Dat feit was volgens de Slowaakse wet evenwel reeds verjaard. De ingediende klacht wordt door de betrokkene tevens gerechtvaardigd

onder verwijzing naar het bestaan van een grond tot verplichte weigering van de tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel in de zin van § 23, lid 1, onder d), van de wet op het EAB, namelijk dat de strafvordering in het kader waarvan om de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel wordt verzocht, verjaard is. Voor zover de rechter in eerste aanleg dit middel niet heeft aanvaard, aangezien hij heeft geoordeeld dat het gepleegde feit rechtens niet kan worden gekwalificeerd als het strafbare feit van § 219, lid 1, T.z., dat van kracht was tot en met 31 december 2005 (waarvan de verjaringstermijn 10 jaar bedraagt), maar moet worden gekwalificeerd als het strafbare feit van § 219, lid 2, onder h), T.z., dat tot en met 31 januari 2005 van kracht was (waarvan de verjaringstermijn 20 jaar bedraagt), waarbij hij zich heeft gebaseerd op de brief van de Staatsanwaltschaft Graz van 10 januari 2018, waaruit blijkt dat het motief van het gepleegde feit te vinden was in de sluiting van een levensverzekeringsspolis, en derhalve heeft geoordeeld dat er sprake was van een vermogensmotief, dat het zogenaamde gekwalificeerde strafbare feit met een langere verjaringstermijn rechtvaardigt, betwist de indiener van de klacht dit standpunt van de Krajský súd. In dit verband voert hij onder meer aan dat het feit (bij wege van uitbreiding met een vermogensmotief) is gepreciseerd door de openbaar aanklager van de Staatsanwaltschaft Graz, maar dat deze precisering niet is bekrachtigd door het Landesgericht Graz. Volgens verzoeker is het niet toelaatbaar dat de kwalificatie van het gepleegde feit door een openbaar aanklager wordt gewijzigd zonder dat dit tevens is „aanvaard” door een rechterlijke instantie. Wat dat betreft, gaat verzoeker uit van de premisse dat, indien de nationale wet vereist dat het door de openbaar aanklager uitgevaardigde [Or. 3] Europees aanhoudingsbevel tevens door een Oostenrijkse rechterlijke instantie wordt bekrachtigd, dit ook noodzakelijk is voor de toevoeging van een feitelijke omstandigheid die beslissend is voor de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel.

(3) Op basis van deze tijdig door de gezochte persoon ingediende klacht heeft de Najvyšší súd bij de beoordeling van de juistheid van de door de indiener van de klacht betwiste beweringen van de betwiste beslissing en van de eerdere procedure de hiernavolgende feiten vastgesteld.

(4) Op 15 november 2017 heeft de Staatsanwaltschaft Graz in de Republiek Oostenrijk een Europees aanhoudingsbevel uitgevaardigd tegen de Slowaakse onderdaan M. B. met het oog op diens strafrechtelijke vervolging wegens het strafbare feit van § 75 StGB, waaraan de betrokkene zich schuldig zou hebben gemaakt onder de vorm van rechtstreeks daderschap in de zin van § 12, eerste geval, StGB, en waarbij M. B. en M. D. op 14 juli 2001 in de gemeente S., bewust en gezamenlijk als daders optredend, opzettelijk G. V. van het leven hebben beroofd door hem éénmaal met een mes in het ruggenmerg te steken en éénmaal met een pistool in het hoofd te schieten. Dit Europees aanhoudingsbevel is op de daarin genoemde gronden goedgekeurd (bekrachtigd) bij beslissing van het in strafzaken bevoegde Landesgericht Graz van 20 november 2017.

(5) Vervolgens heeft de Staatsanwaltschaft Graz op het verzoek van de Krajska prokuratura (regionaal parket) van Trnava van 4 januari 2018 bij brief van

10 januari 2018 onder meer verklaard dat het motief van het gepleegde feit te vinden was in het gegeven dat het slachtoffer van het strafbare feit een lucratieve verzekeringspolis had gesloten ten gunste van L. B., de dochter van zijn voormalige levenspartner L. B. Volgens de Staatsanwaltschaft Graz is uit het onderzoek gebleken dat L. B. de opdrachtgeefster van het strafbare feit was en dat zij daarvoor M. B., de voormalige vriend van haar zus, alsmede M. D. heeft ingeschakeld, die het strafbare feit gezamenlijk hebben gepleegd en die in ruil daarvoor een aandeel in de levensverzekeringspolis zouden krijgen.

(6) Overeenkomstig § 3, onder d), e), g) en k), van de wet op het EAB wordt voor de doeleinden van deze wet verstaan onder: [d)] Europees aanhoudingsbevel – een beslissing die door een rechterlijke autoriteit van een lidstaat wordt uitgevaardigd met het oog op de aanhouding en de overlevering van een gezochte persoon aan deze lidstaat vanuit een andere lidstaat met het oog op strafvervolging of tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf, [e)] uitvaardigende lidstaat – lidstaat waarvan de rechterlijke autoriteit het Europees aanhoudingsbevel heeft uitgevaardigd, [g)] rechterlijke autoriteit van de uitvaardigende lidstaat – rechterlijke autoriteit van de uitvaardigende lidstaat die bevoegd is om overeenkomstig de rechtsorde van deze lidstaat een Europees aanhoudingsbevel uit te vaardigen, [k)] andere documenten – documenten die worden afgegeven of waarvan om overlevering wordt verzocht door de rechterlijke autoriteit van de uitvaardigende lidstaat of door de rechterlijke autoriteit die het bevel ten uitvoer legt in de procedure van de zaak van het Europees aanhoudingsbevel, anders dan een Europees aanhoudingsbevel, [Or. 4] een verzoek om aanvullende toestemming en een verzoek om een volgende overlevering; aanvullende gegevens die zijn toegezonden door de rechterlijke autoriteit van de uitvaardigende lidstaat of door de uitvoerende rechterlijke autoriteit of waarvan de toezending door een van deze autoriteiten is gevraagd ter aanvulling van de verplichte gegevens van het uitgevaardigde Europees aanhoudingsbevel, worden niet als andere documenten beschouwd.

§ 19, lid 5, van de wet op het EAB bepaalt dat de openbaar aanklager, indien de gegevens die door de rechterlijke autoriteit van de uitvaardigende lidstaat in het Europees aanhoudingsbevel worden verstrekt, niet volstaan om de tenuitvoerlegging daarvan te gelasten, met name wanneer het Europees aanhoudingsbevel niet alle verplichte elementen en gegevens bevat die noodzakelijk zijn voor het geven van een beslissing of wanneer duidelijk is dat het bevel is uitgevaardigd door een rechterlijke autoriteit die daartoe niet bevoegd was, of indien de juridische beoordeling van het feit als een strafbaar feit dat aanleiding kan zijn tot overlevering of dat niet hoeft te worden getoetst op dubbele strafbaarheid kennelijk onjuist is, de rechterlijke autoriteit van de uitvaardigende lidstaat onmiddellijk om aanvullende informatie verzoekt. De openbaar aanklager kan tevens een passende termijn voor de verstrekking daarvan vaststellen, rekening houdend met de termijnen voor het geven van een beslissing inzake de tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel als bedoeld in § 24.

§ 22, lid 4, van de wet op het EAB bepaalt dat, indien in de loop van de procedure wordt vastgesteld dat er een grond tot weigering van tenuitvoerlegging in de zin van § 23, lid 1, bestaat, de rechter beslist om het Europees aanhoudingsbevel niet ten uitvoer te leggen. Indien in de loop van de procedure wordt vastgesteld dat er een weigeringsgrond in de zin van § 23, lid 2, bestaat, kan de rechter beslissen het Europees aanhoudingsbevel niet ten uitvoer te leggen.

§ 23, lid 1, onder e), van de wet op het EAB bepaalt dat de tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel wordt geweigerd wanneer de uitvoerende rechterlijke autoriteit heeft vastgesteld dat de strafrechtelijke procedure of de tenuitvoerlegging van de vrijheidsstraf ten aanzien van de gezochte persoon overeenkomstig het Slowaakse recht is verjaard en dat de vervolging van het strafbare feit overeenkomstig het Slowaakse recht tot de bevoegdheid van de Slowaakse autoriteiten behoort.

§ 16, lid 1, van de Trestný zákon (Slowaaks wetboek van strafrecht) [zákon č. 140/1961 (wet nr. 140/1961), in de tot 1 augustus 2001 geldende versie] bepaalt dat de strafbaarheid van een feit wordt beoordeeld aan de hand van de wet die van kracht was op het tijdstip waarop het strafbare feit is gepleegd; deze strafbaarheid wordt enkel aan de hand van een latere wet beoordeeld indien deze wet gunstiger is voor de dader.

§ 18 T.z. bepaalt dat de strafbaarheid van een feit dat in het buitenland is gepleegd door een onderdaan van de Slowaakse Republiek of door een staatloze [Or. 5] die permanent op het grondgebied van de Slowaakse Republiek verblijft dan wel door een buitenlander die permanent op het grondgebied van de Slowaakse Republiek verblijft, ook naar Slowaaks recht wordt beoordeeld.

§ 67, lid 1, onder a) en b), T.z. bepaalt dat de strafbaarheid van een feit verjaart na het verstrijken van een termijn van [a)] twintig jaar, in het geval van een strafbaar feit waarvoor deze wet in het bijzondere gedeelte de oplegging van een buitengewone straf toestaat en [b)] tien jaar, indien de maximale vrijheidsstraf ten minste tien jaar bedraagt.

§ 219, lid 1, T.z. bepaalt dat hij die een ander opzettelijk van het leven berooft, wordt gestraft met een vrijheidsstraf van ten minste tien en ten hoogste vijftien jaar.

§ 219, lid 2, onder h), T.z. bepaalt dat hij die het strafbare feit van lid 1 pleegt met het oogmerk om een vermogensvoordeel te verwerven of om een ander strafbaar feit te verbergen of gemakkelijker te maken, of hij die dit strafbare feit pleegt uit een andere bijzonder laakbare beweegreden, wordt gestraft met een vrijheidsstraf van ten minste twaalf en ten hoogste vijftien jaar of met een bijzondere straf.

Artikel 1, lid 1, van het kaderbesluit bepaalt dat het Europees aanhoudingsbevel een rechterlijke beslissing is die door een lidstaat wordt uitgevaardigd met het oog op de aanhouding en de overlevering door een andere lidstaat van een persoon die

gezocht wordt met het oog op strafvervolgning of uitvoering van een tot vrijheidsbeneming strekkende straf of maatregel.

Artikel 6, lid 1, van het kaderbesluit bepaalt dat de uitvaardigende rechterlijke autoriteit de rechterlijke autoriteit van de uitvaardigende lidstaat is die bevoegd is om een Europees aanhoudingsbevel uit te vaardigen krachtens het recht van de uitvaardigende lidstaat.

Artikel 8, lid 1, onder d) en e), van het kaderbesluit bepaalt dat in het Europees aanhoudingsbevel overeenkomstig het als bijlage bij dit kaderbesluit gevoegde model de navolgende gegevens worden vermeld: [d)] de aard en de wettelijke kwalificatie van het strafbaar feit, met name rekening houdend met artikel 2; [e)] een beschrijving van de omstandigheden waaronder het strafbare feit is gepleegd, met vermelding van onder meer het tijdstip, de plaats en de mate van betrokkenheid van de gezochte persoon bij het strafbare feit;

Artikel 15, lid 2, van het kaderbesluit bepaalt dat de uitvoerende rechterlijke autoriteit, indien zij van oordeel is dat de door de uitvaardigende lidstaat meegedeelde gegevens onvoldoende zijn om haar in staat te stellen een beslissing te nemen over de overlevering, dringend verzoekt om aanvullende gegevens, met name in verband met de artikelen 3 tot en met 5 en artikel 8, en een uiterste datum voor de ontvangst ervan kan vaststellen, rekening houdend met de noodzaak [Or. 6] de in artikel 17 gestelde termijn in acht te nemen. Volgens artikel 15, lid 3, kan de uitvaardigende rechterlijke autoriteit te allen tijde alle aanvullende dienstige inlichtingen aan de uitvoerende rechterlijke autoriteit toezenden.

In het arrest van 27 mei 2019, OG en PI (Openbaar ministerie van Lübeck en van Zwickau), C-508/18 en C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, heeft het Hof geoordeeld dat het begrip „uitvaardigende rechterlijke autoriteit” in de zin van artikel 6, lid 1, van kaderbesluit 2002/584 aldus moet worden uitgelegd dat het geen betrekking heeft op het openbare ministerie van een lidstaat dat het risico loopt dat het in een individueel geval rechtstreeks of indirect wordt aangestuurd door of instructies ontvangt van de uitvoerende macht, zoals een minister van Justitie, in het kader van de vaststelling van een besluit over de uitvaardiging van een Europees aanhoudingsbevel.

Het Hof heeft in het arrest van 9 oktober 2019, NJ, C-489/19 PPU, EU:C:2019:849, geoordeeld dat het begrip „Europees aanhoudingsbevel” van artikel 1, lid 1, van kaderbesluit 2002/584 aldus moet worden uitgelegd dat onder dit begrip ook een Europees aanhoudingsbevel valt dat is uitgevaardigd door het openbaar ministerie van een lidstaat, zelfs al loopt dit openbaar ministerie het risico dat het bij de uitvaardiging van dit aanhoudingsbevel direct of indirect wordt aangestuurd door of specifieke instructies ontvangt van de uitvoerende macht, zoals een minister van Justitie, voor zover het voornoemde aanhoudingsbevel, om door het betrokken openbaar ministerie te kunnen worden toegezonden, moet worden goedgekeurd door een rechter die toegang heeft tot het hele strafdossier waarin eventuele aanwijzingen of instructies van de uitvoerende

macht zijn opgenomen en die op onafhankelijke en objectieve wijze de voorwaarden voor de uitvaardiging en de evenredigheid van dat aanhoudingsbevel controleert en aldus een autonome beslissing vaststelt waarin de definitieve vorm ervan wordt vastgelegd.

(8) Derhalve lijdt het volgens de Najvyšší súd geen twijfel dat het Europees aanhoudingsbevel dat door de Staatsanwaltschaft Graz tegen de indiener van de klacht is uitgevaardigd en dat vervolgens is bekrachtigd door het in strafzaken bevoegde Landesgericht Graz een Europees aanhoudingsbevel in de zin van artikel 1, lid 1, van het kaderbesluit is. Op basis van de beschrijving van de omstandigheden van het strafbare feit waarvoor tegen de indiener van de klacht een Europees aanhoudingsbevel is uitgevaardigd, zoals uiteengezet in het door de rechter goedgekeurde aanhoudingsbevel, is de strafvervolgning van de gezochte persoon volgens de rechtsorde van de Slowaakse Republiek evenwel verjaard. De rechter in eerste aanleg is in dit opzicht tot de tegenovergestelde conclusie gekomen enkel op grond van de aanvullende informatie die door de Staatsanwaltschaft Graz is verstrekt, zonder dat deze door de bevoegde rechter is bekrachtigd. Deze informatie vormt een belangrijke aanvulling van de beschrijving van het gepleegde feit en houdt in dat de persoon die gezocht wordt het strafbare feit heeft gepleegd met het oogmerk [Or. 7] een vermogensvoordeel te verwerven. Aangezien de Oostenrijkse Staatsanwaltschaften bij de vaststelling van een beslissing tot vaststelling van een Europees aanhoudingsbevel niet voldoen aan de eis van objectiviteit en onafhankelijkheid (arrest van 9 oktober 2019, NJ, C-489/19 PPU, EU:C:2019:849, punt 40), is het ook volgens de Najvyšší súd gerechtvaardigd de vraag te stellen die in die procedure door de indiener van de klacht is gesteld, namelijk of de goedkeuring van een Oostenrijkse rechterlijke instantie ook vereist is met betrekking tot aanvullende informatie die is verstrekt door een Oostenrijkse Staatsanwaltschaft, indien deze informatie met het oog op de beslissing van de uitvoerende rechterlijke autoriteit een belangrijke aanvulling vormt van het door de rechter goedgekeurde Europees aanhoudingsbevel en de inhoud daarvan eventueel aanzienlijk wijzigt.

(9) Gelet op een en ander is de Najvyšší súd tot de slotsom gekomen dat voor de beslechting van de onderhavige zaak uitlegging van het Unierecht noodzakelijk is. Derhalve is de behandeling van de zaak geschorst en is het Hof verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

Zijn de eisen waaraan een Europees aanhoudingsbevel als rechterlijke beslissing krachtens artikel 1, lid 1, en artikel 6, lid 1, van kaderbesluit 2002/584 moet voldoen, ook van toepassing op aanvullende informatie die krachtens artikel 15, lid 2, van dit kaderbesluit wordt verstrekt, indien deze met het oog op de beslissing van de uitvoerende rechterlijke autoriteit een belangrijke aanvulling van het oorspronkelijke Europees aanhoudingsbevel vormt of de inhoud daarvan aanzienlijk wijzigt?

[...] [aanzegging betreffende hoger beroep]

Bratislava, 26 november 2019

[...]

[ondertekeningen]

WERKDOCUMENT